

Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej World Union of the Home Army Veterans

Zarząd Główny
ul. Zielna 39,
00-108 Warszawa,
Headquarters

Organizacja Pożytku Publicznego
PKO BP SA III O/WARSZAWA
74 1020 1097 0000 7802 00017764

e-mail: biuro@armiakrajowa.org.pl
tel. (0-22) 620 12 85 fax (0-22) 625 69 76

Wiadomości nr 19/74/ – marzec 2010

Przekaż 1 % podatku

Twoje wsparcie finansowe pomoże w:

- utrwalaniu miejsc walki, kaźni i pochówku żołnierzy walczących o niepodległość Polski,
- popularyzacji badań i wydawnictw dotyczących historii i tradycji dziedzictwa narodowego,
- organizowaniu potrzebnej pomocy medycznej i socjalnej dla weteranów Armii Krajowej i innych jednostek kombatanckich Polskiego Państwa Podziemnego.

Możesz w tym wszystkim wziąć udział poprzez przekazanie w zeznaniu podatkowym za rok 2009 kwoty 1% podatku dochodowego od osób fizycznych na rzecz Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej.

Jak wypełnić PIT - 37 ?

CZĘŚĆ H. WNIOSEK O PRZEKAZANIE 1% PODATKU NALEŻNEGO NA RZECZ ORGANIZACJI POŻYTKU PUBLICZNEGO (OPP)

124. Nazwa OPP: **Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej**
125. Numer KRS: **0000113420**
126. wnioskowana kwota

CZĘŚĆ I. INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE

127. wg. uznania (można wpisać dane ułatwiające kontakt z podatnikiem)
128. **1% na rzecz Okręgu, Koła lub Zarządu Głównego**
129. wg. uznania (wyrażenie zgody na przekazanie OPP danych podatnika)

24.02.2010 r. – Kraków

57. rocznica śmierci bohatera Polskiego Państwa Podziemnego

Każdego roku 24 lutego, w rocznicę śmierci, gen. bryg. Augusta Emila Fieldorfa „Nila” przypominamy Polakom postać tego bohatera Polskiego Państwa Podziemnego, zastępcy ostatniego dowódcy głównego Armii Krajowej, szefa legendarnego Kedywu. Z tej okazji w krakowskim magistracie odbyło się uroczyste spotkanie kombatanatów Polskiego Państwa Podziemnego. Organizatorem uroczystości było Muzeum Armii Krajowej w Krakowie. Patronat Honorowy nad obchodami objął **Ryszard Kaczorowski**, b. Prezydent RP

Na uroczystość przybyli poza licznym gronem kombatanatów, przedstawiciele władz państwowych i samorządowych, wojska i duchowieństwa oraz goście honorowi. Modlitwę za Ojczyznę odmówił J. Em. Ks. **Franciszek Kard. Macharski**. Następnie wystąpili m.in.: **Minister Władysław Bartoszewski**, Honorowy Przewodniczący Rady Muzeum AK, Przewodniczący **Kazimierz Barczyk** odczytujący list od **Ryszarda Kaczorowskiego**, b. Prezydenta RP, gen. dyw. **Zbigniew Głowienka**, Dowódca 2 Korpusu Zmechanizowanego z listem od **Bogdana Klicha**, Ministra Obrony Narodowej, Dyrektor Departamentu **Jacek Dziuba** z listem od Ministra **Janusza Krupskiego**, Kierownika Urzędu ds. Kombatanatów i Osób Represjonowanych, **dr Piotr Kurek**, Członek Prezydium Zarządu Głównego ŚZZAK z listem od **Czesława Cywińskiego**, Prezesa ŚZZAK oraz płk **Mariusz Skulimowski**, Dowódca Jednostki Wsparcia Dowodzenia i Zabezpieczenia Wojsk Specjalnych im. gen. bryg. A. E. Fieldorfa "Nila".

Po przemówieniach wykład pt. „Sztafeta niepodległości - "Solidarność" na szlaku AK” – wygłosił prof. **Tomasz Gąsowski**.

W sprawie pomnika Armii Krajowej w Krakowie głos zabrał kol. **Ryszard Brodowski**, Prezes Zarządu Okręgu Małopolska ŚZZAK. Na zakończenie głos zabrał dyrektor Muzeum AK, informując zgromadzonych o stanie prac budowlanych rewaloryzacji i adaptacji siedziby Muzeum.

Spotkanie uświetnił swymi znakomitymi występami Chór Cecyliński.

Bezpośrednio przed spotkaniem przedstawiciele Muzeum AK złożyli kwiaty i zapalili znicze pod pomnikiem Generała Fieldorfa w parku Jordana i tablicą upamiętniającą miejsce jego urodzin przy ul. Lubicz 32.

01.03.2010 r. – Rzeszów

Odsłonięcie tablicy poświęconej pamięci ppłk Łukasza Cieplińskiego

Dokładnie w 59. rocznicę mordu dokonanego na przywódcach IV Zarządu Głównego Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość przez reżim komunistyczny, w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego odsłonięto i poświęcono tablicę upamiętniającą bohaterską postać ppłk. **Łukasza Cieplińskiego**, oficera służby stałej Wojska Polskiego, uczestnika Kampanii Wrześniowej, żołnierza Organizacji Orła Białego, ZWZ-AK oraz NIE i DSZ, Prezesa IV Komendy Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość. Uroczystość rozpoczęto Mszą Świętą w Bazylice Najświętszej Maryi Panny OO. Bernardynów. Następnie zebrani przed salą audytoryjną Urzędu uczestniczyli w odsłonięciu tablicy pamięci ppłk. Łukasza Cieplińskiego, poświęconej przez Biskupa Diecezji Rzeszowskiej ks. **Kazimierza Górnego**. Odsłonięcia dokonali: synowa **Magdalena Kuińska**, Marszałek Województwa Podkarpackiego **Zygmunt Cholewiński** oraz Przewodniczący Sejmiku Województwa Podkarpackiego **Andrzej Matusiewicz**. Odsłonięta tablica przedstawia popiersie pułkownika na tle więziennych krat z zacytowanym fragmentem jednego z ostatnich jego więziennych grypów: *"Wierzę dziś bardziej niż kiedykolwiek, że idea Chrystusowa zwycięży i Polska niepodległość odzyska". Szef IV Zarządu Głównego Wolność i Niezawisłość został stracony wyrokiem komunistycznego sądu w więzieniu na warszawskim Mokotowie 1 marca 1951 roku.*

Fot: <http://www.sl.podkarpackie.pl>

W uroczystości udział wzięli licznie zebrani goście: parlamentarzyści, przedstawiciele duchowieństwa, członkowie Zarządu Województwa Podkarpackiego, Radni Województwa Podkarpackiego, przedstawiciele Wojska Polskiego, członkowie WiN i środowisk kombatanckich, oraz młodzież szkolna i mieszkańcy Rzeszowa. Program artystyczny poświęcony historii działalności WiN i Armii Krajowej zaprezentowała młodzież z Gimnazjum nr 8 im. Armii Krajowej w Rzeszowie.

Również w ramach tej rocznicy, w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej wystawiono uroczysty spektakl „O nim zapomnieć nie wolno. Rzecz o Łukaszu Cieplińskim”.

2.03.2010 r. – Lublin

Inauguracja działalności Klubów Historycznych im. Armii Krajowej

W sali konferencyjnej Starostwa Powiatowego w Lublinie Prezes Okręgu Lublin Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej **prof. dr hab. Stanisław Wołoszyn** i Lubelski Kurator Oświaty **Krzysztof Babisz** wręczyli 14 szkołom i placówkom oświatowym z Województwa Lubelskiego akty powołania Klubów Historycznych im. Armii Krajowej.

Uroczystość wręczenia aktów powołania Klubów poprzedzona została wystąpieniami: Prezesa Okręgu oraz Kuratora Oświaty, a następnie prezentacjami **Piotra Kurka**

Przewodniczącego Komisji do Spraw Młodzieży Zarządu Głównego ŚZZAK i **Danuty Kaszlej** Prezesa Klubu Historycznego im. Armii Krajowej w Augustowie.

Piotr Kurek dziękując Kuratorowi Krzysztofowi Babiszowi i wizytatorowi **Janowi Rećko** za zorganizowanie uroczystości wręczył im najnowsze wydawnictwa ŚZZAK. Dyplomy „za działalność na rzecz popularyzowania wśród młodzieży wiedzy o PPP i AK” otrzymali Prezes **Stanisław Wołoszyn** oraz **Jarosław Cybulak** i **Bartłomiej Grzegorzczak** członkowie ŚZZAK bez upr. kombatanckich.

Nauczyciele i uczniowie z placówek, w których rozpoczną działalność Kluby Historyczne im. Armii Krajowej, otrzymali od Komisji ds. Młodzieży ZG i Klubu Historycznego z Augustowa materiały, które będą mogli wykorzystać w swojej działalności klubowej. (PK)

04.03.2010 r. – Warszawa

Posiedzenie Komitetu Honorowego budowy Muzeum „Dulag 121”

W gmachu Sejmu RP odbyło się pierwsze posiedzenie Komitetu Honorowego Budowy Muzeum „Dulag 121”. Ideą powstania tego Muzeum jest upamiętnienie jednego z najtragiczniejszych epizodów kończącego się Powstania Warszawskiego i niemieckiej akcji eksterminacyjnej wobec ludności Warszawy.

Dulag 121 był niemieckim nazistowskim obozem przejściowym, położonym na terenie dawnych Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego w Pruszkowie. Przeszło przez niego łącznie około 550 tysięcy cywilnych mieszkańców Warszawy oraz około 100 tysięcy osób wysiedlonych z okolic stolicy. Spotkanie w Sejmie RP miało charakter roboczo-informacyjny, podczas którego wręczono nominacje członkom Komitetu Honorowego, które otrzymali m.in.: Marszałek Sejmu **Bronisław Komorowski**, który został Honorowym Przewodniczącym, Prezydent Warszawy **Hanna Gronkiewicz-Waltz**, Wojewoda Mazowiecki **Jacek Kozłowski**, Marszałek Województwa Mazowieckiego **Adam Struzik**, Dyrektor Muzeum Powstania Warszawskiego **Jan Oldakowski** oraz uczestnicy i świadkowie tamtych dramatycznych wydarzeń **Maria Stypulkowska-Chojacka ps. „Kama”**, **Barbara Majewska-Luft**, **Janina Kulesza-Kurowska**. Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej reprezentował Kol. **Czesław Cywiński** Prezes Zarządu Głównego ŚZZAK. Swoją pomoc w przygotowaniu opracowań oraz późniejszej aranżacji zadeklarowali **Joanna Bojarska** Dyrektor Muzeum Historycznego m.st. Warszawy oraz Dyrektor Muzeum Powstania Warszawskiego **Jan Oldakowski**.

10.03.2010 r. – Bydgoszcz

Uroczystości pogrzebowe por. doc. dr Leszka Jana Malinowskiego

Z głębokim smutkiem zawiadamiamy, że
6.03.2010 r. odszedł od nas na „Wieczną Wartę”
w wielu 85 lat

**por. doc. dr Leszek Jan
MALINOWSKI**
ps. „Orland”, „Korab”, „Kruszyna”

Wiceprezes Wileńskiego Okręgu
Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej
i Przewodniczący Komisji Historycznej Okręgu.
Od 1940 r. Żołnierz Związku Walki Zbrojnej – Armii Krajowej
Okręgu Wileńskiego.

W 1943 r. żołnierz 3 Wileńskiej Brygady „Szczerbca”,
w lipcu 1944 r. walczył w obronie Wilna w Operacji „Ostra Brama”.
Po ucieczce z obozu sowieckiego przybył w 1945 r. do Lublina
i na polecenie Komendy Okręgu AK i gen. Stanisława Maczka
prowadził „przerzut” zagrożonych represjami do PSZ na Zachodzie.
Od 1945 r. był asystentem na KUL, nauczycielem szkół średnich,
a od 1962 r. po otrzymaniu stopnia doktora prowadził zajęcia
w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Bydgoszczy,
gdzie w 1977 r. został docentem.

Zasłużył się w upamiętnianiu walk AK na Wileńszczyźnie
poprzez publikacje, tablice wotywnie i opiekę nad grobami poległych
oraz pomoc socjalną żołnierzom AK na Wileńszczyźnie.
Odznaczony dwa razy Medalem Wojska Polskiego przez Rząd RP na
Uchodźstwie oraz Krzyżem Partyzanckim i Krzyżem Armii Krajowej,
Krzyżem Komandorskim OOP
oraz innymi wysokimi odznaczeniami państwowymi.
Wyróżniony w 2009 r. Medalem Kustosza Tradycji, Chwały i Sławy
Oręża Polskiego Ministerstwa Obrony Narodowej
i pięciokrotnie nominowany do tytułu Kustosza Pamięci Narodowej IPN.

Cześć Jego Pamięci!

Msza Święta Żałobna odprawiona została w dniu 10.03.2010 r. o godz. 8.00 w Kościele św. Piotra i Pawła w Bydgoszczy, poczym nastąpiło wyprowadzenie zwłok na Cmentarz Najświętszego Serca Pana Jezusa przy ul. Ludwikowo w Bydgoszczy.

W ceremonii pogrzebowej uczestniczył Prezes Zarządu Głównego ŚZZAK **Czesław Cywiński**, Prezes Okręgu Wileńskiego **Henryk Szostakowski** oraz **Marian Zacharski** wraz ze sztandarem Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej.

11.03.2010 r. – Warszawa, ul. Zielna 39

Promocja książki Stanisława Likiernika „Diabelne szczęście czy palec Boży?”

Z inicjatywy Zarządu Głównego Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w Centrum Edukacji Historycznej Fundacji Polskiego Państwa Podziemnego w budynku PAST-y odbyła się promocja

książki, przybyłego na tą uroczystość z Paryża, **Stanisława Likiernika ps. „Stach”** „Diabelne szczęście czy Palec Boży?”. Książka jest szkicem autoportretu człowieka o bardzo niezwyklej biografii. Zawiera wspomnienia żołnierza AK biorącego czynny udział w akcjach sabotażowo-dywersyjnych i wywiadowczych elitarnego oddziału Kolegium „A” Kedywu AK.

Licznie przybyłych gości powitał Prezes Zarządu Głównego ŚZZAK Kol. **Czesław Cywiński**. Następnie głos zabrał **prof. Zdzisław Najder** – autor wstępu do książki, który w swoim wystąpieniu nawiązał do wieloletniej przyjaźni z autorem. Historyk **dr Andrzej Krzysztof Kunert** przedstawił krótki rys historyczny legendarnego Kolegium „A”, czyli Oddziału Dyspozycyjnego Kedywu AK. Podczas promocji uczestnicy spotkania wysłuchali również wspomnień „Stacha”, oraz uzyskali autograf autora.

Na zakończenie wystąpił chór męski im. Wacława Lachmana Towarzystwa Śpiewaczego „Harfa”.

12.03.2010 r. – Warszawa

Otwarcie wystawy pt. „Generał August Emil Fieldorf „Nil” (1895-1953) w 115. rocznicę urodzin”

W Muzeum Niepodległości w Warszawie otwarta została wystawa pt. „Generał August Emil Fieldorf „Nil” (1895-1953) – w 115. rocznicę urodzin”. Wystawa poświęcona została legendarnemu Generałowi Wojska Polskiego i Armii Krajowej, dowódcy „Kedywu”.

Do licznie zgromadzonych uczestników list z życzeniami i podziękowaniami nadesłała córka Generała **Maria Fieldorf-Czarska**.

Wystawę w Muzeum Niepodległości można obejrzeć do 18 kwietnia br. Zwiedzający na 15 planszach mogą zobaczyć drogę życiową Generała oraz pamiątki rodzinne zgromadzone i przekazane przez bratanicę Generała **Marię Fieldorf** i **Leszka Zachutę**.

Ponadto 20 marca br. Muzeum Niepodległości zorganizowało Dzień Pamięci Generała „Nila”, podczas którego uczestnicy mogli obejrzeć film pt. Generał „Nil”. W pokazie udział wzięł odtwórca głównej roli **Olgierd Łukaszewicz**.

16.03.2010 r. – Rzeszów

Konferencja pt. „Historia, tradycja i dziedzictwo AK w wychowaniu patriotycznym - działalność Klubów Historycznych im. Armii Krajowej”.

Z inicjatywy Podkarpackiego Kuratoria Oświaty **Jacka Wojtasa** odbyła się w Rzeszowie Konferencja pt. „Historia, tradycja i dziedzictwo AK w wychowaniu patriotycznym - **działalność Klubów Historycznych im. Armii Krajowej**”. W konferencji uczestniczyli przedstawiciele Okręgów Podkarpackiego i Krosno ŚZZAK, członkowie Wojewódzkiego zespołu do spraw edukacji patriotycznej, przedstawiciele

Wojewódzkiej Rady Rodziców, Wojewódzkiej Rady Młodzieży, dyrektorzy, nauczyciele szkół z województwa podkarpackiego, przedstawiciele instytucji muzealnych z województwa podkarpackiego.

Wygłoszone zostały następujące referaty: *Spoleczna pamięć o przeszłości na Podkarpaciu*” - **Antoni Wydro** Wicekurator Oświaty, *„Zadania, organizacja i formy działalności Klubów Historycznych im. Armii Krajowej”*- **Piotr Kurek** Przewodniczący Komisji ds. Młodzieży ZG ŚZZAK.

Zaprezentowana została działalność międzyszkolnego Klubu Historycznego im. Armii Krajowej w Krośnie (**Czesław Nowak**) Szkolnego Klubu Historycznego im. Armii Krajowej przy Społecznym Gimnazjum i LO w Chmielniku (**Zenon Fajger**).

Działalność edukacyjną IPN w województwie podkarpackim przedstawił **Krzysztof Kaczmarski** Naczelnik OBEP IPN w Rzeszowie, a **Janusz Kujawa** redaktor naczelny kwartalnika „Ślad” zaprezentował nowatorskie metody pracy w zakresie edukacji historycznej.

Na zakończenie konferencji **Antoni Wydro** wręczył prelegentom okolicznościowe dyplomy. **Piotr Kurek** dziękując za zorganizowanie konferencji przekazał Wicekuratorowi Oświaty oraz pani **Alicji Krzak** z Podkarpackiego Kuratorium Oświaty najnowsze publikacje naszego Związku, a Prezes Okręgu Podkarpackiego ŚZZAK **Aleksander Szymański** otrzymał dyplom „za działalność na rzecz popularyzowania wśród młodzieży wiedzy o PPP i AK”. (PK)

17.03.2010 r. – Warszawa, ul. Zielna 29 **28. Prezydium Zarządu Głównego ŚZZAK**

W dniu 17.03 br. odbyło się 28. zebranie Prezydium ZG. Oprócz spraw bieżących, które szczegółowo przedstawił Prezes ZG Kol. **Czesław Cywiński** omawiane były sprawy finansowe Związku, w tym omówienie bilansu za 2009 r. przez Główną Księgową **Sławomirę Władczyn** oraz Skarbnika Kol. **Edwarda Kwiatkowskiego**. Prezydium ZG jednomyślnie zaopiniowało do przedstawienia na zebraniu Plenarnym ZG w dniu 23.03.br. przedstawione materiały.

Prezes ZG Kol. **Czesław Cywiński** przypomniał zebranym, że rok 2010 pod względem finansowym zapowiada się znacznie gorzej niż lata poprzednie. Dlatego też została przeprowadzona szczegółowa analiza wydatków w wyniku, czego zlikwidowane zostały dwa numery telefonów, ograniczono wypłaty za delegacje i diety, zmniejszono nakład Biuletynu Informacyjnego. Zapadła również decyzja, że zostanie wysłane pismo z zapytaniem, czy szkoły i organizacje młodzieżowe wyrażają zainteresowanie prenumeratą Biuletynu Informacyjnego.

Prezes ZG przypomniał również, że prawie połowa Okręgów ŚZZAK nie odprowadza składek członkowskich do Zarządu Głównego. W tej sprawie Wiceprezes ZG Kol. **Jerzy Żelaśkiewicz** zwrócił się do Przewodniczącego Głównej Komisji Rewizyjnej Kol. **Jerzego Kacperczyka** o przygotowanie pisma do Okręgowych Komisji Rewizyjnych w celu ustalenia stanu ilościowego członków oraz przyczyn niewywiązywania się Okręgów z obowiązku statutowego rozliczenia się z zebranych składek z Zarząd Głównym ŚZZAK.

Następnie Kolega **Janusz Bohdanowicz** zgłosił swoje uwagi na temat informacji zamieszczonych na tworzonej witrynie internetowej. W wyniku dyskusji ustalono, że do momentu, kiedy opracowania i materiały nie zostaną zweryfikowane i usystematyzowane, wszystkie informacje zamieszczone na witrynie zostaną wstrzymane lub zablokowane.

Kolega **Bolesław Hozakowski** przypomniał, że zbliża się Zebranie Plenarne i jest to odpowiedni moment na przedstawienie pod głosowanie wniosków na członków honorowych naszego Związku dla **bpa Tadeusza Płoskiego, min. Władysława Stasiaka, posła Jana Oldakowskiego** oraz **Zofii Korbońskiej**. Ponadto na wniosek Skarbnika Kol. **Edwarda Kwiatkowskiego** podjęło uchwałę Nr 41/2010 uchylającą dotychczasową uchwałę Nr 24/2009 z dnia 03.06.2009 r. o treści jak niżej. „Prezydium Zarządu Głównego ŚZZAK postanowiło, że Okręgom ŚZZAK, które nie opłacają składek członkowskich, należna kwota z tytułu 1 % nie zostanie wypłacona, lecz zaliczona na poczet częściowej spłaty zaległych składek dla Zarządu Głównego”, uzasadniając to tym, że zgodnie z intencją ustawy, kwoty przekazywane z tytułu 1% muszą być przeznaczone na koszty działalności statutowej jednostki, a nie na składki członkowskie.

Na zakończenie zebrania **Tomasz Karasiński** przekazał informację, że 11 kwietnia o godz. 15.00 spod Muzeum Wojska Polskiego wyrusza Katyński Marsz Cieni, zachęcając zebranych do wzięcia udziału w imprezie organizowanej przez Stowarzyszenie Grupa Historyczna „Zgrupowanie Radosław” oraz Narodowe Centrum Kultury.

17.03.2010 r. – Warszawa **Premiera filmu „Z pokolenia na pokolenie”**

Na zaproszenie Pani **Ireny Lipowicz** członka Zarządu Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej oraz **Tadeusza Filipkowskiego** Prezesa Fundacji Filmowej Armii Krajowej w kinie Kultura odbyła się uroczysta premiera autorskiego filmu Andrzeja Sapji **„Z pokolenia na pokolenie”**. Jest to film dokumentalny opowiadający o losach trzech rodzin – polskiej, niemieckiej i żydowskiej, które się nie znały, ale przebywały w jednym czasie w okupowanej Polsce, w Warszawie.

Fot: Artur Siepieli

Bohaterem polskiej części dokumentu jest **Wacław Gluth-Nowowiejski**, były żołnierz Armii Krajowej, uczestnik Powstania Warszawskiego. W części niemieckiej głos zabiera **Paul Weber**, były żołnierz Wehrmachtu. Część trzecia koncentruje się na wspomnieniach znanego żydowskiego prawnika, urodzonego w Radomiu **Edwarda Kossoya**, który po wojnie, jako adwokat reprezentował w Niemczech ofiary zbrodni hitlerowskich w sprawach o zadośćuczynienie.

W przypadku każdej z rodzin głos zabierają przedstawiciele trzech pokoleń - dziadkowie, ich dzieci i wnuki - opowiadając o traumie, odmiennych doświadczeniach

i ich obecnym stosunku do minionych wydarzeń, a także o wpływie na postrzeganie historii i stosunku do współczesności, jakie wywarły rodzinne losy na następne pokolenia.

W pokazie premierowym udział wzięli m.in.: Ambasador Izraela **Zvi Rav-Ner**, **Jens Lütkenherm** Kierownik Wydziału Kultury Ambasady Republiki Federalnej Niemiec w Warszawie, Minister **Władysław Bartoszewski**, Sekretarz Stanu ds. Parlamentarnych i Polonii oraz Informacji i Kultury Ministerstwa Spraw Zagranicznych **Jan Borkowski**, Zastępca Kierownika Uds.KiOR **Jan Ciechanowski**, członkowie Rady Fundacji Filmowej Armii Krajowej, przedstawiciele Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej oraz licznie przybyli goście.

Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej licznie reprezentowali członkowie na czele z Prezesem ZG Kol. **Czesławem Cywińskim** oraz byłym Prezesem Rady Naczelnej Kol. **Karolem Perłowskim**.

Przewodniczący Fundacji Filmowej Armii Krajowej poinformował, że film został zgłoszony na dwa festiwale filmowe, a ponadto planowana jest jego emisja w kanale Discovery Historia oraz na jednym ze spotkań w Klubie Historycznym im. Stefana Roweckiego „Grota”.

23 marca 2010 r. – Warszawa, Zielna 39 6 zebranie Plenarne Zarządu Głównego ŚŻŻAK

W Centrum Edukacji Historycznej Fundacji Polskiego Państwa Podziemnego odbyło się **6. Zebranie Plenarne Zarządu Głównego**. Głównym tematem były sprawy finansowe i przyjęcie Bilansów (Zarządu Głównego i zbiorczego ŚŻŻAK) za rok 2009. W tej sprawie podjęte zostały dwie uchwały Nr 7 i 8. Ze względu na brak możliwości przygotowania pełnego preliminarza, na rok 2010 (brak wpływów) przedstawiony na zebraniu materiał nazwano „prowizorium preliminarza”. Kompletnie zestawienie planowanych wpływów i kosztów na rok bieżący zostanie przedstawione na następnym zebraniu plenarnym w czerwcu. Głosowana uchwała Nr 9 dotyczyła przyjęcia prowizorium preliminarza na rok 2010. Informację o bieżącej działalności Komisji Socjalnej i Zdrowia ŚŻŻAK przedstawił wiceprezes ZG kol. **Jerzy Żelaśkiewicz**. Poinformował on zebranych o trwających rozmowach z przedstawicielami Międzyleskiego Szpitala Specjalistycznego w sprawie przedłużenia kończącej się w czerwcu umowy. Przypomniał o możliwości skorzystania z pomocy finansowej dla żołnierzy AK z Fundacji Polsko-Niemieckie Pojednanie. Kol. **Barbara Scheiner** – Prezes Środowiska Kiliński wnioskuje o wystąpienie do Fundacji i nowelizację zawartego porozumienia w punkcie jednorazowej zapomogi, tak aby wsparcie mogło być przyznane nie tylko jeden raz. Kol. Żelaśkiewicz odpowiedział, że takie rozmowy są już prowadzone od dłuższego czasu. Wspomniał również o możliwości pozyskania wsparcia finansowego szczególnie, jeśli chodzi o wdowy i wdowców po kombatantach, z Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych. W ostatnim czasie ponad sto takich wniosków udało się zrealizować. Kolejnym

Fot: Sylwia Kaczanowska

punktem zebrania było omówienie prac nad „Monografią Związku”. Pani **Magdalena Merta** z IPN, która przejęła dotychczas zebrane materiały od dr. **Mariusza Marszalca** zaprezentowała zebranym konspekt zagadnień, jakie znajdują się w publikacji. Poinformowała też, że będzie to wydawnictwo okolicznościowe z okazji jubileuszu 20-lecia Związku, które ukaze się jeszcze w tym roku. Kol. **Wiesław Ratajski** po raz kolejny zaapelował do przedstawicieli Okręgów o nadsyłanie materiałów do tej publikacji. W dalszej części zebrania Kol. **Józef Rell** przedstawił do głosowania wnioski na członków honorowych naszego Związku dla **bpa Tadeusza Płoskiego**, **min. Władysława Stasiaka**, **posła Jana Oldakowskiego** oraz **Zofii Korbońskiej**. Kandydatury zostały przyjęte, sprawą nadania tytułów honorowych zajmie się Rada Naczelna.

Fot. Halina Gronczewska

Po zakończeniu części roboczej rozpoczęło się spotkanie z okazji nadchodzących Świąt Wielkanocnych. Zebranych kombatantów i licznie zgromadzonych gości przywitał Prezes ZG Kol. **Czesław Cywiński**. Wśród przybyłych znaleźli się m.in. b. Premier **Jan Olszewski** – doradca Prezydenta RP, **Emilia Błaszak** – Dyrektor Biura Kultury w Kancelarii Prezydenta, przedstawiciele Biura Bezpieczeństwa Narodowego, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Dowództwa Garnizonu Warszawa, Straży Granicznej, Fundacji Polsko-Niemieckie Pojednanie.

Następnie rozpoczęła się szczególnie podniosła część uroczystości. Zainaugurował ją **ksiądz komandor Janusz Bąk** – delegat Biskupa Polowego Wojska Polskiego ds. Duszpasterstwa wśród Kombatantów i Weteranów na Polskę Centralną, który odmówił modlitwę, pobłogosławił potrawy na świątecznym stole oraz uczestników spotkania.

Wszyscy zebrani złożyli sobie wzajemnie życzenia. Spotkanie umilił swoim występem artystycznym, chór trzecioklasistów ze Szkoły Podstawowej im. Artura Oppmanna z Warszawy, towarzyszyły im dwie nauczycielki **Grażyna Wiśniewska** i **Inga Wróblewska**. Dzieci zaśpiewały wiązanek najpopularniejszych pieśni powstańczych i żołnierskich.

Występ młodych artystów był bardzo mile przyjęty przez uczestników spotkania, na twarzach zebranych malowało się wzruszenie, a niektórzy odważniejsi wtórowali dzieciom śpiewem.

23.03.2010 r. – Łowicz

Inauguracja działalności Klubu Historycznego im. Armii Krajowej w I LO im. Józefa Chełmońskiego

Wykład **prof. Marii Blomberg**, córki zamordowanego w Katyniu rotmistrza **Jana Kossowskiego**, na temat zbrodni katyńskiej zainaugurował 23 marca działalność Klubu Historycznego w I LO w Łowiczu. Klub powstał pod koniec ubiegłego roku i skupia obecnie 12 uczniów. Prezesem jest nauczycielka historii **Joanna Sałuda** czł. ŚŻŻAK bez upr. kombatanckich, pod kierunkiem, której uczniowie zaprezentowali spektakl pt. „Katyń 1940. Pamiętamy”.

W inauguracji obecna była młodzież szkolna, kombatanci, nauczyciele, a także dyrektor łódzkiego oddziału IPN **Marek Drużka** i pracownik IPN **Antoni Galiński** oraz wieloletni nauczyciel historii w I LO, burmistrz Łowicza **Krzysztof Kaliński**. Kuratorium Oświaty reprezentował **Andrzej Piotrowiak**, a Zarząd Okręgu Łódź ŚŻŻAK **Henryk Wojda**.

Dzień wcześniej 22.03 odbyło się w I LO w Łowiczu spotkanie, na którym **Piotr Kurek** Przew. Komisji ds. Młodzieży ZG ŚŻŻ AK i koordynator zakładania przyszkolnych Klubów Historycznych im. Armii Krajowej, przedstawił zasady organizacji i działania Klubów. Przekazane zostały Guziki Katyńskie z prośbą o ich uroczyste wręczenie członkom nowo powstałego Klubu, a również najnowsze publikacje ŚŻŻ AK. W spotkaniu uczestniczyli Prezes Koła Łowicz ŚŻŻ AK **Tadeusz Modrak** - honorowy prezes Klubu, dyrektor Liceum **Elżbieta Skoneczna** i **Joanna Sałuda** (PK)

25.03.2010 r. – Warszawa

Jak procentuje przekazywanie materiałów historycznych bibliotekom szkolnym

W dniu 25.03.2010 w budynku PASTY odbyło się Walne Zebranie sprawozdawcze za rok 2009 Środowiska Wileńskiego w Warszawie ŚZZAK Okręg Wileński. Po wysłuchaniu sprawozdania Zarządu i udzieleniu Zarządowi absolutorium, uchwalono jednogłośnie program działalności na okres przyszły. W programie tym było kontynuowanie współpracy z gimnazjami i liceami polegającej na przekazywaniu zestawów materiałów historycznych do bibliotek szkolnych, umożliwiając organizowanie proponowanych konkursów historycznych, prelekcji okolicznościowych jak i organizowanie i przeprowadzanie ich przez nauczycieli historii lub przygotowanych do tego uczniów. Materiały zawierają teksty do odczytania jak i mapy terenów, fotografie dowódców odpowiedzialnych za działalność bojową i konspiracyjną, bez której działalność bojowa byłaby niemożliwa.

Bezpośrednim przykładem takiej działalności był odbyty w dniu 26.03.2010 r. finał konkursu historycznego organizowany przez dyr. Gimnazjum i jednocześnie nauczyciela historii mgr **Wojciecha Sitka**. Do konkursu przystąpiły dwu osobowe drużyny reprezentujące następujące Gimnazja: Publiczne Gimnazjum w Lubochni, Publiczne Gimnazjum w Żelechlinku, Publiczne Gimnazjum w Rzeszycy i Gimnazjum Nr 3 w Tomaszowie Mazowieckim z nauczycielami historii i przedstawicielami Samorządu. Środowisko Wileńskie w Warszawie z odpowiednim wyprzedzeniem przekazało do bibliotek tych szkół, nagrane na płytach regulaminy konkursu, materiały historyczne i pytania, jakie będą zadawane uczniom przez komisję w czasie finału. Finał konkursu obsługiwała Komisja Środowiska Wileńskiego w Warszawie ŚZZAK Okręg Wileński. Na 10 dwu osobowych drużyn reprezentujących w/w Gimnazja, 6 drużyn odpowiedziało na wszystkie zadane pytania i uzyskały tytuł laureatów. Wszyscy uczniowie biorący udział w finale otrzymali imienne specjalnie projektowane dyplomy, nauczyciele za opiekę i przygotowanie uczniów do konkursu, dyrektorzy szkół za udział uczniów w konkursie, a przedstawiciele Samorządów za kontynuowanie wiedzy historycznej. Uczniowie, nauczyciele i przedstawiciele Samorządów otrzymali książki wydawnictwa ŚZZAK o tematyce historycznej.

Był to 34 finał konkursu historycznego organizowany przez Środowiska Wileńskie w Gdańsku i Warszawie. Organizowanie takich przedsięwzięć w różnych Gimnazjach i bezpośredni kontakt członków Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej z młodzieżą mają ogromny wpływ na ich świadomość i utrwalanie etosu oraz wiedzy o Polskim Państwie Podziemnym i Armii Krajowej. Świadczą o tym opinie wygłaszane przez nauczycieli historii i przedstawicieli Władz Samorządowych.

Informację i zdjęcia przekazał Kol. Janusz Bohdanowicz

25.03.2010 r. – Warszawa

Spotkania Białoleckiego Klubu Historycznego im. Gen. Grota Roweckiego

Tegoroczny cykl spotkań członków i sympatyków Białoleckiego Klubu Historycznego im. Gen. Stefana Roweckiego „Grotą” zainaugurowany został **13 marca br.** pokazem filmu **Rafała Wieczyńskiego** „Zwycięzcy nie umierają”. Film poświęcony jest **ks. Jerzemu Popieluszcze**. Gościem specjalnym był **Janusz Kotański** – autor biografii o księdzu Jerzym. Ciekawie opowiedział o drodze życiowej księdza Jerzego, przypomniał tę niezwykłą postać, przybliżył jego sylwetkę na tle czasów, w których przyszło mu działać. Jego życie i praca były rozpięte pomiędzy posługą kapłańską a wydarzeniami, które uwikłały go w politykę. Zaangażowany w odpowiedzialność za ludzi – robotników – których mu Kościół powierzył, nie mógł stać obojętnie wobec reżimu.

Po projekcji odbyła się dyskusja z reżyserem filmu. Widzów interesował sposób pracy pana Wieczyńskiego nad zbieraniem i doбором dokumentów, autentyczność zdarzeń. Uczestnicy sesji podzielili się osobistymi przeżyciami ze spotkań z ks. Jerzym. W spotkaniu uczestniczył Prezes ZG ŚZZAK **Czesław Cywiński**.

Dnia **25 marca br.** odbyła się druga sesja poświęcona życiu i męczeństwu ks. Jerzego Popieluszki. Tym razem przede wszystkim adresowana do młodzieży szkolnej. Na spotkanie przybyło ok. 250

młodych ludzi, chętnych do poznania tajemnicy siły i wiary księdza. W spotkaniu wziął udział **dr Piotr Łysakowski**, historyk IPN-u, znawca „Niezlomnych Kapłanów” z czasów PRL-u. Opowiedział pokrótce o czasach, w których inwigilowano i mordowano polskich księży. Po prelekcji wyświetlony został film fabularny „Wolność jest w nas - ks. Jerzy Popiełuszko”. Po filmie miała miejsce dyskusja z drugim gościem - reżyserem filmu Rafałem Wieczyńskim. (KR)

26-28.03.2010 r. – Warszawa

**Obchody 67. rocznicy jednej z najsłynniejszych akcji Szarych Szeregów – Akcji pod Arsenalem
oraz premiera filmu „Oni szli szarymi szeregami”**

Fot. Artur Stepien

W 67. rocznicę Akcji pod Arsenalem – podczas trwającego w Warszawie **40. harcerskiego Rajdu Arsenał**, na który przyjechało blisko 1000 harcerzy z całej Polski, odbyła się premiera filmu „Oni szli szarymi szeregami”. Reżyserem obrazu jest **Mariusz Malec** a producentem **Fundacja Filmowa Armii Krajowej**. Film „Oni szli szarymi szeregami” to ponad godzinny, fabularyzowany dokument poświęcony dzieciom Szarych Szeregów - konspiracyjnej strukturze Związku Harcerstwa Polskiego, powołanej we wrześniu 1939 roku. Organizację tworzyli młodzi ludzie,

działający na rzecz odzyskania niepodległości w ramach walki Polskiego Państwa Podziemnego. Film ma pełnić rolę edukacyjną i jest adresowany głównie do młodzieży. – „*Chcemy pokazać, że nasze pokolenie jest identyczne z obecnym, ale czasy, w których było nam dane żyć, trudniejsze*” - powiedział **Tadeusz Filipowski**, Prezes Zarządu Fundacji Filmowej Armii Krajowej i jeden z bohaterów filmu. **Marcin Adamczyk** z hufca Mokotów przyznaje, że takiego obrazu brakowało, by uczyć młodzieży patriotyzmu.

Na uroczystą premierę filmu przybyła Prezydent m.st. Warszawy **Hanny Gronkiewicz-Waltz**, która objęła patronatem honorowym całe przedsięwzięcie. Obecna była Minister Edukacji Narodowej **Katarzyna Hall**, przedstawiciele Ministerstwa Obrony Narodowej, Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, bohaterowie filmu, Prezesi organizacji kombatanckich w tym Prezes ZG ŚZZAK **Czesław Cywiński**, Przewodniczący Szarych Szeregów **Wojciech Wolski**, Wiceprezes Związku Powstańców Warszawskich **Edmund Baranowski**, a także młodzież harcerska uczestnicząca w Rajdzie Arsenał. Tego dnia harcerze uczestniczyli również w grze miejskiej, brali udział w warsztatach i spotkaniach z wieloma inspirującymi osobami. Rajd Arsenał organizowany jest co roku przez Mokotowski Hufiec ZHP w celu upamiętnienia rocznicy Akcji pod Arsenalem. Motto wydarzenia w tym roku brzmiało – „*Jeśli zmienisz jeden element – zmienisz wszystko*”.

Oficjalne obchody rocznicowe rozpoczęły się w niedzielę. O godz. 10 w Katedrze Polowej Wojska Polskiego przy ul. Długiej odprawiona została uroczysta Msza Święta. Eucharystię koncelebrowali: **ks. Stefan Wysocki**, kapelan Szarych Szeregów, **ks. Henryk Kietliński**, kapelan Warszawskiego Oddziału Szarych Szeregów i **ks. Bronisław Rosik**. Koncelebrze przewodniczył i homilię wygłosił delegat Biskupa Polowego ds. Duszpasterstwa Harcerzy, **ks. kmdr Leon Szot**.

W nabożeństwie uczestniczyli m.in. przedstawiciele 1. Pułku Specjalnego Komandosów z Lublińca (który kontynuuje tradycje Batalionu „Zośka”) z Dowódcą **plk. Ryszardem Pietrasem**, **pplk. Romanem Teclawem**, Dowódcą Zespołu Dowodzenia oraz żołnierze jednostki. Katedrę wypełniła licznie młodzież harcerska i kombatancki. Nad głowami zgromadzonych królowały poczty sztandarowe, m.in.: 1. Pułku Specjalnego Komandosów, poczet kombatancki Batalionu „Parasol”, „Zośka”, „Pięść”, „Czata”, „Dysk”, Zgrupowania „Radosław”, ZHR, Gimnazjum Nr 55 im. Jana Bytnara w Warszawie i LXXXVI LO im. Batalionu „Zośka”.

Po zakończonej Eucharystii uczestnicy obchodów przemaszerowali na Plac Józefa Piłsudskiego, gdzie odbyła się uroczysta zmiana wart przed Grobem Nieznanego Żołnierza.

Dalsze uroczystości rocznicowe odbyły się pod Arsenalem, w historycznym miejscu przeprowadzenia akcji, którą dzisiaj upamiętnia pomnik. Oprawę uroczystości tworzyła obecność Kompanii Honorowej WP. Odczytano Apel Pamięci i oddano salwę honorową w hołdzie bohaterskim harcerzom. Nastąpiło

też wręczenie nagród zwycięzcom Rajdu. Na uroczystości obecny był jeden z uczestników tej brawurowej akcji – **Kazimierz Łoziński**.

28.03.2010 r. – Bielsko-Biała Msza Święta w intencji Ojczyzny i Żołnierzy Wyklętych

Z inicjatywy Oddziału Bielsko-Biała ŚZZAK (Prezes **Zdzisław Greffling**) i Obszaru Podbeskidzie Towarzystwa Przyjaciół Armii Krajowej (wiceprezes **Daria Czarnecka**) w dniu 28 marca br., o godz. 15.00 w Kościele Garnizonowym pw. Trójcy Przenajświętszej w Bielsku-Białej została odprawiona Msza Święta w intencji Ojczyzny i Żołnierzy Wyklętych. Eucharystię odprawił kapelan 18. Bielskiego Batalionu Desantowo-Szturmowego i jednocześnie kapelan żołnierzy AK **ks. mjr Mariusz Tolwiński**. W Mszy Świętej uczestniczyła licznie zgromadzona młodzież harcerska i umundurowani członkowie Związku Strzeleckiego, Kombatanci ŚZZAK, Posłowie RP i przedstawiciele Rady Miasta. Zarząd Główny Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej reprezentował Kol. **Piotr Kurek**, członek Prezydium i Przewodniczący Komisji ds. Młodzieży.(PK)

*Z okazji zbliżających się Świąt Wielkanocnych składamy
najserdeczniejsze życzenia: dużo zdrowia,
radości, smacznego jajka, jak najmielszych
spotkań w gronie przyjaciół i rodziny,
mnóstwo wiosennego słońca
oraz miłego odpoczynku.*

UWAGA CZYTELNICY !!!

Poniżej przedstawiamy nowości wydawnicze do nabycia w naszej „Księgarni Warszawskiej”, mieszczącej się w budynku PAST-y, przy ul. Zielnej 39, tel. 0-22 620-12-88.

1. Sławomir Rawicz - „**Długi marsz**” - /wyd. GORD/ - cena 34,50 zł
2. Tadeusz Gajcy - „**Kto ja Tadeusz Gajcy poeta 1922 – 1944**” - /wyd. RYTM/ - cena 27,50 zł
3. Romuald Koperski - „**Pojedynek z Syberią**” - /wyd. Stratus/ - cena 60,00 zł
4. Romuald Koperski - „**Przez Syberię na gapę**” - /wyd. Stratus/ - cena 60,00 zł
5. Artur Domosławski - „**Kapuściński non-fiction**” - /wyd. Świat Książki/ - cena 54,90 zł
6. Andrzej Krzysztof Kunert - „**Katyń. Ocalona pamięć**” - /wyd. Świat Książki/ - cena 44,90 zł
7. Max Gallo - „**Pakt zabójców**” - /wyd. WAM/ - cena 39,90 zł
8. IB Melchior Ewa Braun - „**Ucieczka z Berlina**” - /wyd. SDK/ - cena 29,90 zł

W sprzedaży Internetowej dodatkowo: książki historyczne, umundurowanie ZHP i ZHR, przewodniki turystyczne, podręczniki szkolne.

KSIĘGARNIA INTERNETOWA: www.ksiegarnia-warszawska.pl

KOMBATANCI PRZY OKAZANIU LEGITYMACJI OTRZYMUJĄ 10% RABATU

Źródło:

<http://www.si.podkarpackie.pl/>
<http://podkarpackie.naszemiasto.pl/>
<http://www.um.warszawa.pl/>
<http://wiadomosci.wpr24.pl/>
<http://mercurius.myslpolska.pl/>

<http://www.muzeumniepodleglosci.art.pl>
<http://fakty.interia.pl/>
<http://www.lowiczanie.info/>
<http://warszawa.naszemiasto.pl/>
<http://beta.um.warszawa.pl/>

Materiał zebrali i opracowali:
Halina Gronczewska
Sylwia Kaczanowska
Biuro ZG ŚZZAK